

”En del väljer att missuppfatta oss”

Av: [Lennart Kriisa](#) Publicerad i Lag & Avtal 12 december 2013

Lönegapet mellan undersköterskor och industriarbetare riskerar att öka efter den senaste avtalsrörelsen. Det gör Lenita Granlund, Kommunals avtalssekreterare, frustrerad.

– Vi behöver en ny modell till nästa avtalsrörelse, det här går vi inte med på en gång till.

Lenita Granlund Foto: Nadja Hallström

Hur stor är skillnaden mellan en industriarbetare och en undersköterska?

– Runt 3 000 kronor. Orsaken är att samhället värderar mäns och kvinnors arbete olika. Dessutom finns ett motstånd mot att rätta till skillnaden.

Var sitter det motståndet?

Överallt. Alla talar om att problemet finns, men ingen vill göra något åt det. Så fort någon kommer med en idé, då blir svaret att det är omöjligt.

Ni såg väl låglönesatsningen i avtalsrörelsen som en möjlighet?

– Vi gick med på en kompromiss. De lågavlönade hos oss och inom industrin fick samma summa, 1 700 kronor. Inom industrin finns dessutom en löneglidning på en halv till en procent. Jag är därför rädd att gapet kan öka.

Ajdå. Hur kunde det bli så här?

– I dag har kvinnodominerade förbund ingen möjlighet att ta ut mer än andra. Medlingsinstitutet mästrar i stället för att medla.

Hur menar du nu?

– Medlingsinstitutet håller stenhårt på normen, senast var den på 6,8 procent. Medlingsinstitutet menar att de inte kan gå utanför normen för att justera värdediskrimineringar, alltså måste de få nya instruktioner från politikerna.

Hur ska det gå till, inte ens Socialdemokraterna vill ju det?

– Vi ger oss inte. Om Socialdemokraterna vill rätta till ojämställdheten, då är det dags att börja leverera.

Varför lyckas ni inte övertala dem?

– En del väljer att missuppfatta oss, som att vi kräver statlig inblandning i lönepolitiken. Egentligen är det tvärtom, Medlingsinstitutet blockerar oss från att förhandla fullt ut.

Möter ni samma motstånd inom LO?

– Frågan var uppe på senaste LO-kongressen och där stod vi ensamma. De ville varken lyssna eller förstå.

Hur kunde ni gå med på en samordning som riskerar att öka lönegapet?

– Vi har korta avtalsrörelser bakom oss och har därför inte hunnit jobba ordentligt med frågan. Varje avtalsrörelse har gett en kortsiktig lösning. Nu måste vi hitta en modell som håller över tid. Det här går vi inte med på en gång till.

Vad är viktigast, en ny lönemodell eller att riva upp Medlingsinstitutet?

– Både och. Vi måste hitta en hållbar modell och få möjlighet att tillämpa den.

Rätten till heltid då, går utvecklingen framåt?

– Nej, inget händer på den fronten heller. Kommunerna lovar att införa rätten, sedan tar det stopp, oavsett om styret är borgerligt eller socialdemokratiskt. Jag tror fortfarande att det behövs en ny lag.

I samma veva vill du radera Lov, lagen om valfrihet inom vården.

– Ja, den blev ingen succé för de anställda. Många nya bolag tecknar inte kollektivavtal. Följden blir otrygga anställningar och svårare att få sammanhållna arbetstider.

Säg något som går åt rätt håll för dina medlemmar.

– Oj, nu känner jag mig som en pessimist. Men lönerna och anställningsvillkoren står ju stilla eller går åt fel håll för våra kvinnodominerade grupper. Fast i grunden är jag optimist, allt går att lösa.

När kommer en undersköterska att tjäna lika mycket som en industriarbetare?

– Jag har tidigare sagt om 90 år, fast det låter ju väldigt avlägset. Innan jag går i pension, det får bli mitt mål.

FAKTA Lenita Granlund

Ålder: 51 år.

Bor: Övernattningslägenhet i Stockholm, hus i Köping.

Familj: Man, två vuxna döttrar (en pluggar till sjuksköterska, den andra är mammaledig), två katter, två barnbarn.

Utanför jobbet: Umgås med barnbarnen, läser deckare, just nu Thomas Bodströms Rymmaren.

Bakgrund: Undersköterska i Köping, arbetsplatsombud, ordförande i sektionen, ombudsman i Västerås och sedan 2010 avtalssekreterare (en facklig benämning för förhandlingschef).